

RECENZNÝ POSUDOK NA UČEBNÉ TEXTY

JOZEF KRAJČOVIČ – VYBRANÉ MEDICÍNSKO-PRÁVNE KAPITOLY V SÚDNOM LEKÁRSTVE

Prínos v danej oblasti:

Autor si zvolil aktuálnu problematiku, ktorá sa nestále vyvíja a mení. Veľkým prínosom je to, že právne predpisy rozoberá súdny lekár, a preto je jazyk a štýl bližší študentom medicíny a lekárom. Spracované poznatky vo vhodnom knižničnom titule (vysokoškolské skriptá) tak dopĺňujú literárne pramene a učebné texty na Slovensku, aj od autorov – právnikov. Čitateľ získa prehľad o druhoch právnej zodpovednosti vo vzťahu k výkonu povolania lekára, o niektorých dôležitých právnych aspektoch pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a o vybraných problémoch z oblasti forenzej medicíny. Dielo spĺňa obsahovú i formálnu stránku, rozširuje oblasť odbornej medicínskej literatúry, potrebnej pre pregraduálne vzdelávanie študentov i postgraduálne vzdelávanie lekárov v danej problematike.

Celková úroveň učebných textov:

Odborná úroveň bola zabezpečená znalosťami autora, ktorý patrí medzi popredných odborníkov súdneho lekárstva na Slovensku. Učebné texty „Vybrané medicínsko-právne kapitoly v súdnom lekárstve“ sú zrozumiteľne koncipované. Okrem predhovoru sú členené do 12 hlavných častí, ďalej obsahujú zoznam použitých skratiek a zoznam literárnych zdrojov (17). Zvolená štruktúra a textové členenie významne ovplyvňujú dobrú čitateľnosť textu.

Voľba odbornej frazeológie, terminológie, výber jazykových prostriedkov, štýlu a obsah textov:

Po formálnej i odbornej stránke zvolil autor vhodnú frazeológiu a odbornú terminológiu. Autor používa logický štýl a vhodné jazykové prostriedky, kapitoly sú usporiadané prehľadne, text má logické usporiadanie bez zbytočných slovných tvarov a rušivých slov. Autor podáva informácie čitateľsky vyváženou formou, čo svedčí o jeho viacročnej praktickej skúsenosti v tejto, pre študentov lekárskej fakulty ale aj pre lekárov v praxi, nie veľmi jednoduchšej oblasti štúdia a praxe.

V prvých dvoch častiach sa autor venuje problematike definície základných druhov právnych predpisov, právnej zodpovednosti zdravotníckych pracovníkov a zariadení. Definuje postup lege artis a vitium artis. V ďalšej časti sa venuje druhom právnej zodpovednosti vo vzťahu k výkonu povolania lekára. Zvlášť člení kapitolu pre trestnoprávnu zodpovednosť. Táto časť ponúka vysvetlenie definície trestného činu, skutkovej podstaty trestného činu, zavinenia a rôznych okolností vylučujúcich tieto činy. V časti venovanej zavineniu vhodne autor doplnil príklady z praxe pre zavinenie úmyselné (úmysel priamy a nepriamy) a zavinenie z nedbanlivosti (nedbanlivosť vedomá a nevedomá). Nasleduje charakteristika ďalších druhov právnej zodpovednosti vo vzťahu k výkonu povolania a v závere autor stručne charakterizuje aj zodpovednosť iných zdravotníckych pracovníkov.

Významnú oblasť venuje autor vysvetleniu platných právnych predpisov o zdravotnej dokumentácii. Explicitne definuje obsah, vedenie, zápis do zdravotnej dokumentácie, ale aj odovzdanie zdravotnej dokumentácie, či poskytovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie. Táto časť je pre študentov všeobecného lekárstva ale i pre lekárov veľmi významná, pretože všetko, čo je uvedené alebo neuvedené v zdravotnej

dokumentácii (pri nedostatočnej vedení zdravotnej dokumentácie) môže byť využité proti zdravotníckemu pracovníkovi v spore pri pochybnostiach o správnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti.

V ďalších častiach autor charakterizuje mlčanlivosť zdravotníckych pracovníkov, zbavenie povinnej mlčanlivosti, dôvody prípustného porušenia mlčanlivosti a prelomenie mlčanlivosti. Charakterizuje tiež informovaný súhlas a poučenie, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zdravotnej dokumentácie.

Nemenej významnou a potrebnou je časť venovaná postaveniu lekára v súdnom konaní či už v pozícii svedka alebo znalca. Autor charakterizuje formu a obsah lekárskeho potvrdenia a znaleckého posudku.

V špeciálnej časti učebných textov sa autor venuje vlastnej súdnolekárskej práci. Zameriava sa na charakteristiku hodnotenia poranení, ublíženia na zdraví, ťažkej ujmy na zdraví, ale aj na hodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Rozsiahlu časť venuje definícii trestných činov proti životu, podrobne charakterizuje vraždu, zabitie, usmrtenie, nedovolené prerušenie tehotenstva, kriminálny potrat, účasť na samovražde. Významnou časťou je tiež charakteristika neoprávneného odoberania orgánov a tkanív, neoprávnený experiment na človeku či klonovanie. Samostatnú časť tvorí charakteristika neposkytnutia pomoci a možné právne dôsledky pre zdravotníckych pracovníkov.

V záverečných častiach autor definuje trestné činy proti ľudskej dôstojnosti a sexuálnej deviacie.

Zohľadnenie potrieb a záujmov slovenského adresáta:

Predkladané učebné texty patria medzi ojedinelú spisbu v prameňoch lekárskeho fakúlt na Slovensku. Aktualizujú dostupnú literatúru v oblasti právnych predpisov a vybranej problematiky odboru súdneho lekárstva. Veľmi vyvážené tak vovedú študenta všeobecného lekárstva do právnej problematiky súvisiacej s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktorú autor dokumentuje vhodne zvoleným štýlom a príkladmi. Obsahom ďaleko prekračujú pôvodný zámer učebných textov pre študentov, využijú ich i lekári v špecializačnom štúdiu, ale aj lekári v praxi.

Záver:

Predkladané učebné texty autora Jozefa Krajčoviča „Vybrané medicínsko-právne kapitoly v súdnom lekárstve“ patria medzi potrebné diela v slovenskej odbornej literatúre. Recenzent nemá pripomienky a odporúča publikovať predložené učebné texty ako vysokoškolské skriptá.